

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 2Csp/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223200054
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Dulina
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8223200054.3

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Tomášom Dulinom v spore žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast.: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníková 3479/3A, 841 05 Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. C. XXXX/XX, XXX XX D., v konaní o zaplatenie 783,33 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanej n e p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 12.01.2023 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 783,33 eur, úrok vo výške 240,36 eur, zmluvnú pokutu vo výške 10,00 % ročne: zo sumy 83,50 Eur od 15.01.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.02.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.03.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.04.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.05.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.06.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.07.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.08.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.09.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.10.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.11.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.12.2020 do zaplatenia - zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 83,50 Eur od 15.01.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.02.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.03.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.04.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.05.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.06.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.07.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.08.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.09.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.10.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.11.2020 do zaplatenia zo sumy 83,50 Eur od 15.12.2020 do zaplatenia a nahradiť žalobcovi trovy konania.

2. Žalobu odôvodňoval tým, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 809900287, zo dňa 05.12.2017 uzatvorenej podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení žalobca, ako veriteľ, poskytol žalovanému, ako dlžníkovi, bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 2 350,- Eur, ktorý sa Žalovaný zaviazal vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov vo výške 0,- Eur, úrok spojený so spotrebiteľským úverom vo výške 720,80 Eur, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu 3 070,80 Eur, t. j. zaplatiť celkovú čiastku vo výške 3 070,80 Eur v 36 pravidelných mesačných splátkach vo výške 85,30 Eur vždy k 14. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 14.01.2018. Ďalej na základe vyššie uvádzaného, sa zmluvné strany dohodli že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín poslednej splátky spotrebiteľského úveru nastane dňa 14.12.2020. Žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, a tým porušil dojednania predmetnej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ďalej sa Žalobca a Žalovaný v predmetnej uzatvorenej spotrebiteľskej zmluve dohodli, že v prípade, ak sa spotrebiteľ dostane do omeškania s

úhradou svojho dlhu, spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10,00 % ročne z dlžnej čiastky. Žalovaný doposiaľ uhradil Žalobcovi sumu vo výške 0,- Eur z jednotlivých Žalobcom žalovaných splátok.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil a v prílohe predložil zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 809900287, všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru, výpis z OR žalobcu a prehľad splátok.

4. Žalovanej bola žaloba s prílohami doručená do vlastných rúk dňa 23.02.2023. Žalovaná sa v súdom určenej lehote k žalobe nevyjadрила.

5. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 13.04.2023 uviedol, že žalovaná požiadala dňa 04.12.2017 o poskytnutie pôžičky vo výške 2.350,- Eur. Po spísaní žiadosti o poskytnutie úveru č. 409900287 bola žiadosť o poskytnutie úveru odoslaná na regionálnu agentúru. Na úvod žalobca uvádza, že žalovaný bol povinný v žiadosti o úver uviesť pravdivé údaje o svojich mesačných príjmoch a výdavkoch. Na regionálnej agentúre bola žiadosť elektronicky zaznamenaná v internom systéme spoločnosti. Spoločnosť vytvorila tzv. Overovací formulár, o histórii klienta v informačnom systéme spoločnosti v zmysle ktorého boli overené informácie v zozname ST bez výsledku, v univerzálnom registri bez výsledku, v katasterportali bez výsledku, v notárskom centrálnom registri záložných práv bez výsledku, databáze stratených občianskych preukazov s výsledkom, že tento občiansky preukaz nie je evidovaný ako stratený alebo odcudzený. Následne bol verifikovaný scóring klienta, t.j. regionálna agentúra zhodnotila príjmy a výdaje v zmysle predpisu R-9. Príjem žiadateľ v žiadosti uviedol vo výške 220,- Eur a výdavky v sume 60,- Eur, t.j. mesačne klientovi ostala voľná suma vo výške 160,- Eur. Celkový skóring klienta je výslednicou skóringovej matice, tvorenej stanoveným stupňom finančného a obchodného rizika a históriou klienta. Požadovaná výška úveru bola stanovená na 2.350,- Eur. Žalobca poukazuje na § 7 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z. Zákon o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov: „Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.“ Na základe uvedeného žalobca nemal pochybnosť o pravdivosti údajov uvedených v Žiadosti o úver a tieto klientom poskytnuté údaje sa stali základom posudzovania schopnosti klienta splácať predmetný úver. Prílohou podania je interný dokument žalobcu, v ktorom sa uvádza, že žalovaná je na materskej dovolenke, nemá záznam v registri úverov ÚDZS, dlžník.sk, telefonny.zoznam.sk, univerzálnom registri, ŽR SR, OR SR, NCRZP a jej občiansky preukaz nebol odcudzený.

6. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 11.05.2023 uviedol, že žalovaná spolu uhradila sumu vo výške 665,30 Eur, dané úhrady boli započítané na predchádzajúce splátky vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobca si svoj nárok uplatnil z jednotlivých splátok, ktoré neboli zo strany žalovaného uhradené ku dňu podania návrhu na vydanie platobného rozkazu a súčasne nedošlo k premičaniu nároku jednotlivých splátok. K podaniu žalobca priložil Dohodu o započítaní pohľadávok zo zmlúv o úvere, ktorú uzavrel ako veriteľ s dlžníkom – žalovanou dňa 05.12.2017. V zmysle predloženej zmluvy veriteľ a dlžník uzavreli dňa 23.12.2013 zmluvu o úvere č. 800503344 (zmluva 1) a dňa 12.11.2013 zmluvu o úvere č. 800503253 (zmluva 2). Ku dňu podpísania tejto dohody podľa zmluvy 1 zvyšný záväzok dlžníka voči veriteľovi predstavuje sumu vo výške 1244,81 eur a podľa zmluvy 2 predstavuje sumu vo výške 1105,19 eur. Veriteľ a dlžník uzavreli dňa 05.12.2017 zmluvu o úvere č. 809900287, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi úver vo výške 2350 eur (zmluva 3). Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní pohľadávky dlžníka voči pohľadávke veriteľa v poradí čo do právneho dôvodu, istina, úrok, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov alebo poplatok, a to ku dňu podpísania tejto dohody, na základe čoho ku dňu podpísania tejto dohody pohľadávka veriteľa zaniká v zmysle zmluvy 1 v rozsahu 1244,81 eur a zmluvy 2 v rozsahu 1105,19 eur a ku dňu podpísania tejto dohody pohľadávka dlžníka v zmysle zmluvy 3 zaniká v rozsahu 2350 eur, t.j. veriteľ sa zaväzuje poskytnúť dlžníkovi zvyšok úveru v zmysle zmluvy 3 vo výške 0 eur, na základe čoho pohľadávka dlžníka v časti nedotknutej započítaním zanikne splnením.

7. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 28.07.2023 uviedol, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č.809900287, zo dňa 05.12.2017 uzatvorenej podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v platnom znení žalobca, ako veriteľ, poskytol žalovanému, ako dlžníkovi, bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 2 350,- Eur, ktorý sa Žalovaný zaviazal vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov vo výške 0,- Eur, úrok spojený so spotrebiteľským úverom vo výške 720,80 Eur, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu 3 070,80 Eur, t. j. zaplatiť celkovú čiastku vo výške 3 070,80 Eur v 36 pravidelných mesačných splátkach vo výške 85,30 Eur vždy k 14. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 14.01.2018. Zmluva bola uzatvorená riadne a platne v zmysle zákona č. 129/2010 z.z.. Predmetná dohoda o započítaní iba poukazuje na skutočnosť, že žalovaná použila finančné prostriedky vyplatené zo zmluvy o úvere č. 809900287 na úhradu pohľadávok, ktoré žalobca evidoval zo zmlúv o úvere č. 800503253 a zmluvy č. 800503344. Žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, a tým porušil dojednania predmetnej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

8. Tunajší súd dňa 02.11.2023 vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy preukázal, že skutočne došlo k vyplateniu úveru žalovanej, teda kedy a na aké číslo účtu bol úver poukazaný. Pokiaľ došlo k platnému uzavretiu dohody o započítaní pohľadávok, súd žalobcu vyzval na predloženie dôkazov preukazujúcich pohľadávky žalobcu z úverových zmlúv uzavretých so žalovanou, teda predovšetkým príslušné zmluvy o úvere č. 800503344 zo dňa 23.12.2013, č. 800503253 zo dňa 12.11.2013 a dôkazy preukazujúce výšku pohľadávok z nich ku dňu 05.12.2017. Výzva bola doručená zástupcovi žalobcu dňa 08.11.2023. Žalobca na výzvu súdu žiadnym spôsobom nereagoval.

9. V danom prípade je predmetom konania zaplatenie sumy 783,33 eur s príslušenstvom. Súd v súlade s § 297 písm. b) CSP rozhodol vo veci rozsudkom bez nariadenia pojednávania. Súd oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením. Verejné vyhlásenie rozsudku sa uskutočnilo dňa 15.01.2024.

10. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby, jej príloh, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 809900287, všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru, výpisom z OR žalobcu, prehľadom splátok, písomnými vyjadreniami žalobcu, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisového materiálu a aplikoval nasledovnú právnu úpravu na zistený skutkový stav:

11. Strany sporu uzavreli formulárovú písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere pod č. 809900287 dňa 05.12.2017. Touto zmluvou žalobca poskytol žalovanej bezúčelový spotrebiteľský úver 2350 so sadzbou úroku 18,29 % ročne z poskytnutého úveru. Žalovaná sa zaviazala úver splatiť 36 mesačnými splátkami po 85 Eur počnúc 14.01.2018 vždy k 14. dňu v mesiaci. Termín konečnej splatnosti bol stanovený na 14.12.2020. V zmluve je uvedené RPMN 19,91 % a jeho priemerná hodnota 12,99 %.

12. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru. V nich v bode 1 sa uvádza, že veriteľ sa zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi bezúčelový úver bankovým prevodom na účet spotrebiteľa uvedený v zmluve.

13. V predmetnej zmluve je uvedené číslo účtu žalovanej – E. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX.

14. Podľa prehľadu splátok žalovaná z predmetnej zmluvy zaplatila nasledovné splátky: 210 eur dňa 20.03.2018, 85,30 eur dňa 18.04.2018, 50 eur dňa 21.08.2018, 100 eur dňa 21.09.2018, 50 eur dňa 18.10.2018 a 21.11.2018 a 60 eur dňa 20.05.2019 a 21.08.2019.

15. V spotrebiteľských sporoch (akým je aj predmetný spor) súd vykonáva aj dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnuté pre rozhodnutie vo veci. Vyplýva to z § 295 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). V tomto prípade súd vyzval zástupcu žalobcu na preukázanie toho, aká suma úveru bola žalovanej na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 05.12.2017 reálne poskytnutá a akú sumu žalovaná titulom splátok žalobcovi uhradila. Žalobca následne súdu bez akéhokoľvek vysvetlenia predložil súdu formulárovú dohodu o započítaní pohľadávok zo zmlúv o úvere uzavretú 05.12.2017 a podpísanú oboma stranami. V nej sa uvádza, že strany sporu dňa 23.12.2013 uzavreli zmluvu o úvere č. 800503344 (zmluva 1) a dňa 12.11.2013 zmluvu o úvere č. 800503253 (zmluva 2). Ďalej sa konštatuje, že ku dňu podpísania dohody dlh žalovanej z prvej zmluvy činil 1244,81 eur a z druhej 1105,19 eur. Keďže 05.12.2017 uzavreli strany ďalšiu zmluvu o úvere vo výške 2350 eur, dohodli sa na započítaní týchto svojich vzájomných pohľadávok z úverových zmlúv.

16. Súd následne na základe tejto novej skutočnosti, ktorú žalobca neuviedol v žalobe, vyzval jeho zástupcu na predloženie dôkazov preukazujúcich pohľadávky žalobcu z úverových zmlúv uzavretých so žalovanou v roku 2013, teda predovšetkým mal predložiť príslušné zmluvy a dôkazy preukazujúce výšku pohľadávok z nich ku dňu 05.12.2017.

17. Právna zástupkyňa žalobcu na túto výzvu nereagovala.

18. Strany uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá je upravená v zákone č. 129/2010 Z.z.o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, t.j. v danom prípade v znení účinnom ku dňu 05.12.2017.

19. Podľa § 261 ods. 6, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

20. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

21. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

22. Podľa § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

23. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

24. Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

26. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

27. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

28. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže

vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

29. Podľa § 580 Občianskeho zákonníka, ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie.

30. Podľa § 581 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, započítanie nie je prípustné proti pohľadávke na náhradu škody spôsobenej na zdraví, ibaže by išlo o vzájomnú pohľadávku na náhradu škody toho istého druhu. Započítanie nie je prípustné ani proti pohľadávkam, ktoré nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia. Započítateľ nemožno premlčané pohľadávky, pohľadávky, ktorých sa nemožno domáhať na súde, ako aj pohľadávky z vkladov. Proti splatnej pohľadávke nemožno započítať pohľadávku, ktorá ešte nie je splatná.

31. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

32. Podľa § 2 písm. a) citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

33. Podľa § 2 písm. b) citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

34. Podľa § 2 písm. d) citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

35. Podľa § 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

36. Podľa § 7 ods. 1 citovaného Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

37. Podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

38. Podľa § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

39. Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh

spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa) k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia, u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16, v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23, z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok. aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

40. Podľa § 11 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo d) v

zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, 18b) f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia, g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

41. Podľa § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

42. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

43. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola dňa 05.12.2017 uzavretá zmluva o úvere, pričom táto zmluva je zároveň zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

44. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi

žalobcom a žalovanou bola v roku 2017 uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 2350 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala zaplatiť v 36 splátkach pri výške splátky 85,30 eur mesačne. Medzi stranami sporu bola aj dohodnutá výška úroku z úveru a to vo výške 18,29 % ročne, čo v číselnom vyjadrení predstavuje sumu 720,80 eur. V konaní nebola spornou skutočnosť, že finančné prostriedky z predmetnej úverovej zmluvy žalovanej reálne neboli poukázané. Týmto úver mala žalovaná voči žalobcovi refundovať predchádzajúce dva úveru poskytnuté žalobcom v roku 2013.

45. Uzatvorená zmluva o úvere zo dňa 05.12.2017 je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Žalobca je právnickou osobou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalovaná je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

46. Nakoľko zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

47. Vzhľadom na jasnú, jednoduchú a zrozumiteľnú zákonnú úpravu v § 7 a § 11 ods. 2 ZoSÚ je povinnosťou každého žalobcu domáhajúceho sa žalobou nárokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere preukázať splnenie tejto zákonnej povinnosti, teda uviesť skutkové tvrdenia ako konkrétne bola skúmaná bonita žalovaného, s akým výsledkom a označiť a pripojiť dôkazy na preukázanie splnenia tejto zákonnej povinnosti. Bolo na pôvodnom žalobcovi (nehovoriac o tom, že ide o profesionála v oblasti poskytovania úverov), aby súdu predložil všetky zákonom predpokladané dôkazy (teda vrátane výstupov z príslušnej databázy alebo registra) na preukázanie skúmania bonity s odbornou starostlivosťou.

48. Z vykonaného dokazovania súdu je zrejmé, že pri overovaní bonity žalovanej žalobca disponoval určitými údajmi o výške príjmu žalovanej, ktoré však napriek výzve súdu nepreukázal. Nebolo tak preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Postup právneho predchodcu žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba ako formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa.

49. Žalobca nepredložil žiadne dôkazy o tom, ako zisťoval majetkové pomery žalovanej pri uzatváraní zmluvy, pričom predložený prehľad lustrácií súd nepovažuje za dostatočný, nie je teda zrejmé, ako žalobca skúmal výdavky žalovanej a jej celkové úverové zaťaženie, respektíve ako tieto výdavky overil. Iba účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa. Žalobca nepredložil žiadne listiny, ktorými by overil žalovanou uvádzané skutočnosti, nie je teda zrejmé, ako skúmal príjmy žalovanej, výdavky žalovanej a jej celkové úverové zaťaženie, respektíve ako tieto výdavky overil. Iba účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ.

50. Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov, nie je dostatočné. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Z lustrácie v úverových registrov je možné zistiť počet existujúcich úverov a výšku mesačnej splátky týchto úverov, ktoré spotrebiteľ už má, teda iba peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa, avšak nemožno objektívne posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať úver. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, vrátane pravidelných mesačných výdavkov nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Iba vzájomným porovnaním všetkých rozhodujúcich činiteľov je totiž možné

vyhodnotiť, či spotrebiteľ je schopný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky.

51. Z ust. § 7 ods. 27 veta posledná ZoSÚ vyplýva, že náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa. Tejto zákonnej povinnosti sa dodávateľ nemôže zbaviť ani odkazom na životné minimum, nakoľko to nie je ratio zákona a tento postup nezohľadňuje individuálnosť životnej situácie toho ktorého spotrebiteľa a jeho rodiny. Tento postup dodávateľa na úverovom trhu nekriticky akceptuje zjavne nevierohodné údaje poskytnuté spotrebiteľom a nahrádza ich svojvoľne paušálnym údajom v podobe sumy životného minima. Z ničoho teda neplynie záver ani usmernenie pre dodávateľov na úverovom trhu, že výdavky (resp. výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb) spotrebiteľa sa bez ďalšieho majú rovnať sume životného minima (pozri rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 18Csp/5/2023 zo dňa 26.04.2023).

52. Ďalšou zložkou, ku ktorej sa viaže povinnosť skúmania s odbornou starostlivosťou sú výdavky, pričom nie je možné vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa, lebo zákon jasne hovorí o preverení údajov nielen o príjme, ale aj o výdavkoch spotrebiteľa, čo tu žalobca nepreukázal, že náležite preveril. Nebol produkovaný žalobcom ani jediný dôkaz o tom, že by preveril aj ďalšiu povinnú zložku, t.j. výdavky žalovanej, najmä výdavky na živobytie. Veriteľ teda nezohľadňoval, neposúdil a nepreveril reálne príjmovú a výdavkovú zložku žalovanej, pokiaľ ide o ekonomický status žalovanej, preto žalobca nemôže úspešne tvrdiť, že konal s odbornou starostlivosťou. Žalobca ničím nepreukázal skúmanie výdavkov žalovanej (minimálne na stravu, lieky, bývanie). Nejedná sa preto o konanie s odbornou starostlivosťou v prípade, ak veriteľ si tieto rozhodujúce skutočnosti síce formálne zistil uvedením sumy do formulára zmluvy, avšak uvádzané údaje si riadne neoveril. Bez zohľadnenia príjmov a rovnako aj výdavkov podľa názoru súdu veriteľ nemohol objektívne posudzovať celkovú sociálno-ekonomickú situáciu žalovanej. Iba ich vzájomným porovnaním je možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je dostatočne solventný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky. Skúmanie bonity žalovaného zo strany veriteľa je potrebné považovať za nepreukázané a úplne formalistické (podporne viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12Co/136/2019). Opak žalobca nepreukázal.

53. Súd sa v plnom rozsahu stotožňuje aj so závermi vyslovenými Krajským súdom v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016 v zmysle ktorých: „Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona – Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznatel'ný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke.“

54. Súd dáva do pozornosti aj článok 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorého členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity

a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14.6.2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

55. Aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ jasne vyplýva povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách to, ako dodávateľ posudzoval bonitu spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 5. marca 2020 vo veci C-679/2018 (OPR-Finance s.r.o. proti GK) podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

56. Súd v tejto súvislosti poukazuje tiež napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19Co/130/2019 zo dňa 27.02.2020. V ňom krajský súd okrem iného uviedol, cit. „Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom žalobca pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.“

57. Súd na podporu svojich záverov poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020, sp.zn. 3Co/153/2019 týkajúci sa rovnako porušenia povinnosti skúmať náležite bonitu spotrebiteľa. Podľa záverov krajského súdu (viď bod 17 odôvodnenia rozsudku) „je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciu cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovaného hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaný výdavky na živobytie a či mu teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže žalobca hrubo porušil zákonom stanovenú povinnosť, v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov“.

58. Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.10.2017, sp. zn. 20Co/72/2017 - V súvislosti so zisťovaním bonity spotrebiteľa odvolací súd poukazuje na doplnujúci návrh, ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 129/2010 Z.Z. v ktorom sa okrem iného uvádza: „Zámer finančného sprostredkovateľa je často presvedčiť nebonitného klienta, ktorý má problémy s kontrolou vlastných finančných tokov a hospodárením, aby pristúpil na úver, u ktorého je v mnohých prípadoch zjavné, že ho spotrebiteľ nebude vedieť splácať. Finančný sprostredkovateľ je motivovaný zanedbať povinnosť skúmania spotrebiteľovej schopnosti splácať úver vidinou peňažnej prémie za sprostredkovanie a subjekt poskytujúci úver si je vedomý, že v prípade neschopnosti splácať majetok môže siahnuť za pomoci štátneho donútenia na majetkové hodnoty dlžníka, napríklad obydlie. Prípadný argument zo strany veriteľa, že exekúcia majetku u nebonitných klientom je prirodzeným následkom nedodržania povinnosti splácať úver neobstojí. Je tak z dôvodu, že v prípade hrubého porušenia povinnosti skúmať spotrebiteľovu schopnosť splácať úver veriteľom z dôvodu vidiny majetkových hodnôt spotrebiteľa vstupuje veriteľ do zmluvného vzťahu v zlej viere (malé fide), keďže si je dopredu vedomý toho, že spotrebiteľ pri svojej úrovni bonity s veľkou pravdepodobnosťou nebude môcť splácať úver. Veriteľ si je teda vedomý faktu, že hlavnou časťou zmluvného plnenia, ktorú od spotrebiteľa obdrží nebudú splátky úveru, ale poplatky za omeškanie platieb a uspokojenie z majetkových hodnôt spotrebiteľa v dôsledku spotrebiteľovej platobnej neschopnosti. ....

Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať.

59. Keďže žalobca súdu žiadne doklady o skúmaní bonity žalovanej nepredložil, je zrejmé, že vyššie uvedeným spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity dlžníka žalobca nepostupoval (nezaujímali ho skutočné príjmy ani výdavky žalovanej a ich preukázanie a to, či po ich úhrade má dostatočnú finančnú rezervu na splácanie úveru a nevykonal ani lustráciu v prístupných registroch). Žalobca uviedol, že bližšie nešpecifikovaný príjem žalovanej predstavoval 220 eur a jej výdavky predstavovali sumu 60 eur mesačne, ale tieto údaje neboli doložené žiadnymi dokladmi.

60. Súd v danej právnej veci nemal za preukázané, že by žalobca vôbec skúmal bonitu žalovanej, aby vyžadoval od žalovanej preukázanie skutočností týkajúcich sa jej schopností predmetný úver splácať dohodnutými pravidelnými splátkami, resp. že by skúmal jej bonitu tak ako jeho povinnosť vyplýva z § 7 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Teda z dokladov predložených žalobcom nevyplýva, že by veriteľ zisťoval príjmy, výdavky či iné záväzky žalovaného pri komplexnom posúdení schopnosti splácať predmetný úver, teda konal v rozpore s prístupom starostlivého hospodára, pričom v čase poskytnutia predmetného úveru žalovaná bola v omeškani so splácaním ďalších dvoch úverov poskytnutých žalobcom.

61. Súd tiež dospel k záveru, že zmluva o úvere v časti dojednanej výšky ročnej úrokovej sadzby je neplatná, a to pre rozpor daného dojednania s dobrými mravmi. Dobrými mravmi (boni mores), ktoré sú používané ako kritérium, u ktorého je daný osobitný záujem na ich dodržiavaní, nie sú zákonom definované. V súdnej praxi sú všeobecne posudzované ako obvyklé, poctivé a spravodlivé správanie sa, pričom sú dôležité predovšetkým všetky okolnosti, za ktorých bol právny úkon uzatvorený. Ich obsah spočíva v uvedenom mimoprávnom súbore pravidiel chovania, ktorý je všeobecne uznávaným vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi a rešpektuje právne princípy spoločenského poriadku. V rozpore s dobrými mravmi je právny úkon vtedy, ak odporuje takýmto pravidlám chovania, ktoré povahu právnych noriem samé osebe nemajú. Dohodnuté úroky sú odplátou za užívanie poskytnutie istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu a na to, že ich výška je v rozpore s dobrými mravmi nemá vplyv, že táto bola dobrovoľne dohodnutá. V súlade s dobrými mravmi je taká výška úrokov, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny, teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi, podľa súdnej praxe, je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania, stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka).

62. Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Vychádzajúc zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska boli priemerné úrokové sadzby pri úveroch (spotrebiteľské a iné úvery) uzatvorených na dobu od 1 do 5 rokov v decembri 2017, kedy bola predmetná zmluva uzavretá, v sadzbe 4,82 % ročne. Výška úrokovej sadzby úveru dohodnutá medzi veriteľom a žalovanou bola 18,29 % ročne. Úroková sadzba predmetného spotrebiteľského úveru je tak viac ako o 100 % vyššia ako priemerná sadzba úrokov pri úveroch poskytovaných bankami v rovnakom období. Súd je toho názoru, že takto dohodnutá výška úrokov v zmluve o pôžičke je neprimeraná a je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka

63. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo/1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“

64. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

65. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

66. V danej právnej veci v zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 05.12.2017 konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na deň 14.12.2020. Žaloba bola zo strany žalobcu podaná dňa 12.01.2023, teda v zákonnej trojročnej premlčacej dobe. Súd v rámci skúmania premlčania v spotrebiteľskej veci konštatuje, že žalobou boli uplatnené iba splátky splatné počnúc dňom 14.01.2020, teda uplatnený nárok nie je premlčaný.

67. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.10.2017, sp.zn. 6Co/192/2016. V danej veci išlo podobnú situáciu, keď banka svojmu klientovi poskytla úvery za účelom úhrady záväzkov klienta voči banke na základe skorších úverových zmlúv. Krajský súd v ňom konštatoval: „Zdá sa, že skutočnú výšku dlhov zo skorších úverov neposudzoval žiadny súd ale samotná banka a na preplatenie všetkého, čo stanovila ako dlh, vykontrahovala nový úver, teda bez objektívneho posúdenia skutočnej výšky pohľadávky a jej príslušenstva. A banka to robila opakovane. Vygradovanie úverovania bolo len logickým završením procesu poskytovania úverov a zdá sa, že bez adekvátneho posúdenia bonity dlžníkov. Poskytnutie nového úveru a navyše bez zachovania kontinuity ochrany normami predpisov o spotrebiteľských úverov je spojené so spoločensky nežiaducimi rizikami. Po prvé ide o riziko, že neskorším úverom si banka preplatí aj plnenie z nečestných klauzúl. Okrem iného môže ísť napríklad o úroky (zmluvné) aj po splatnosti a úročené nad zákonom stanovený administratívny limit úrokov z omeškania, a teda v rozpore s § 517 ods. 2 OZ v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., príp. o neprijateľné poplatky alebo plnenie úrokov napriek bezúročnosti úveru. Po druhé ide o riziko, že neskorším úverom banka prekryje iné neprijateľné podmienky dojednané v skoršom úvere, napríklad neprijateľnú zmluvnú podmienku o predčasnom splatení (de fault) a iné. Tým, že novším úverom si banka doslova vytvorí stav na úhradu pohľadávky zo skoršieho úveru, môže sa spoliehať na to, že nikto nikdy sa už nebude zaoberať zmluvnými podmienkami skoršieho už „splateného“ úveru. Po tretie môže ísť o riziko, že sa dlžníci dostanú mimo úroveň ochrany pravidiel, ktoré dopadajú na spotrebiteľské úvery. Ide o typický prípad, keď na úhradu viacerých spotrebiteľských úverov sa poskytne nový vyšší úver, a to vo výške, ktorá je mimo rámec spotrebiteľských úverov. Spotrebiteľia sa tak dostávajú do nepriaznivejšej sféry úverovania mimo pravidiel pre spotrebiteľské úvery, teda sa im zhoršuje právna situácia, hoci plnia účelom výplaty skorších úverových záväzkov, ktoré plynú zo spotrebiteľských úverov. Rizikom je aj preplatenie plnení z premlčaných práv a ii. Odvolací súd bol vzhľadom na vyššie uvedené riziká toho názoru, že ak sa spotrebiteľovi poskytol úver za takých okolností, že sa ním obišli pravidlá spotrebiteľských úverov, najmä údaj o celkových nákladoch na úver (RPMN), potom treba spotrebiteľom poskytnúť ochranu v spornom úverovom vzťahu, a to rovnakú ako pri spotrebiteľských úveroch. A o taký prípad ide aj za stavu, že sa novým úverom, ktorý formálne pre jeho výšku je nad hranicou pre spotrebiteľské úvery reštrukturalizujú skoršie spotrebiteľské úvery. Nič nebránilo banke poskytnúť separátne prípadne viaceré nové úvery tak, že by spotrebiteľia zostali kontinuálne v režime ochrany určenej pre spotrebiteľské úvery, no žalovaná banka to tak zjavne neurobila a pri formalistickom posudzovaní veci dostala žalobcov mimo dôležitej sféry kontrolovanej v rámci spotrebiteľských úverov, a to za stavu, že pri kontrahovaní mala plnú vedomosť o tom, že rozhodujúca časť úveru sa použije na úhradu záväzkov plynúcich zo skôr dojednaných spotrebiteľských úverov. V tomto kontexte je povinnosťou odvolacieho súdu ako plnohodnotného orgánu sústavy orgánov súdnej ochrany práv spotrebiteľov na jednotnom trhu EÚ naplniť príkaz plynúci z čl. 14 smernice Rady 87/102/EHS a konanie

žalovaného, odvolávajúceho sa formálne na ustanovenie § 1 ods. 2 písm. e) zákona č. 258/2001 Z. z., posúdiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi využívajúce potrebu konsolidácie úverov spotrebiteľov a poškodzujúce spotrebiteľov kontrahovaním úveru, ktorý formálne, bez kauzálneho skúmania, nejaví znaky spotrebiteľského úveru. S uvedeným formalistickým záverom sa však súd ako orgán ochrany práva nemôže stotožniť už len z dôvodu, že spotrebiteľské záväzky vykazujú za každých okolností obligatórnu kauzalitu. Práve kauzalita kontrahovaného úverového záväzku núti skúmať nielen formálne znaky úverového kontraktu, ale aj jeho účel, ktorý v okolnostiach rozhodovanej veci smeruje nepochybne k výplате skôr poskytnutých spotrebiteľských úverových záväzkov. Preto znaky, ktoré inak vylučujú úverový kontrakt z pôsobnosti zákona č. 258/2001 Z. z., nemožno skúmať izolovane a uspokojiť sa iba s formalistickým náhľadom na vec. Práve naopak, akonáhle súd zistí kauzálnu súvislosť úverového kontraktu formálne sa javiaceho ako nie spotrebiteľského úveru so skoršími spotrebiteľskými úvermi a identifikuje konanie dodávateľa popísané v čl. 14 Smernice 87/102/EHS, nesmie odoprieť spotrebiteľovi ochranu, ktorú mu garantujú normy komunitárneho práva prostredníctvom zásahu orgánu štátu. V opačnom prípade by dochádzalo k súdom tolerovanému poškodzovaniu práv spotrebiteľov, čo je v okolnostiach významu agendy ochrany spotrebiteľa pre bezporuchové fungovanie jednotného trhu tovarov a služieb v podmienkach EÚ neprípustné.“

68. Súd vzhľadom na nečinnosť žalobcu v konaní nemal za preukázané, že suma vyčíslená žalobcom ako dlh zo zmlúv o úvere z roku 2013 vo výške 2350 eur, bola sumou dôvodnou a oprávnenou z predchádzajúcich vzťahov. Súd má preto pochybnosti o správnosti uplatňovanej sumy zo strany žalobcu, keďže nie je zrejmé, čo bolo predmetom zmlúv o úvere uzatvorených dňa 23.12.2013 a 12.11.2013, a teda či skutočne záväzky žalovanej voči žalobcovi v deklarovanej výške dňa 05.12.2017 existovali a či v rámci vyčíslenia týchto záväzkov si žalobca voči žalovanej neuplatňoval aj nároky z neprijateľných zmluvných podmienok. Súd je toho názoru, že zmluvy o úvere uzatvorené dňa 23.12.2013 a 12.11.2013 sú taktiež zmluvami o spotrebiteľskom úvere, a teda spotrebiteľskými zmluvami, pričom žalobca v rámci kontraktačného mechanizmu predkladá spotrebiteľom formulárove zmluvy, ktorých obsah spotrebiteľa nemôžu ovplyvniť. Z verejne dostupných súdnych rozhodnutí je súdu známe, že zmluvy o spotrebiteľských úveroch vyhotovovaných žalobcom často jednak neobsahujú všetky náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a jednak obsahujú dojednania o výške úrokov dojednaných v rozpore s dobrými mravmi, tiež dojednania o zmluvnej pokute a poplatkoch za upomienky, ktoré súdy nižšej inštancie vyhodnocovali ako neprijateľné zmluvné podmienky.

69. Súd opätovne poukazuje na to, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že v čase podpísania dohody o započítaní, voči žalovanej pohľadávku vo výške 2350 eur z predchádzajúcich úverových zmlúv aj mal. Právna úprava v ustanovení § 150 CSP zakotvuje tzv. povinnosť tvrdenia, teda procesnú povinnosť, ktorej nesplnenie je sankcionované procesnými prostriedkami, predovšetkým vo forme rýchlej straty sporu. Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Táto povinnosť tvrdenia sa vzťahuje na skutkové okolnosti súvisiace s procesným útokom alebo procesnou obranou strany sporu a je koncepčným predpokladom tzv. sudcovskej koncentrácie civilného sporového konania (§ 153 CSP). Dôkazné bremeno na preukázanie dôvodnosti žaloby je na samotnom žalobcovi, ktoré ohľadne určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je na základe dôkazov, ktoré súd vykonal preukázané, je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie. Keďže žalobca je v konaní zastúpený advokátom, je nutné konštatovať, že advokát musí poznať právo, a teda advokát by mal poznať aké náležitosti musí obsahovať žaloba a rovnako musí vedieť, že k žalobe je potrebné doložiť všetky listinné dôkazy na preukázanie tvrdení uvedených v žalobe.

70. Súd v tomto smere tiež poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp/26/2022 zo dňa 13.12.2022 v ktorom poukázal, že je logické a pochopiteľné, že spotrebiteľa vítajú možnosť splácať dlh formou refinancovania predchádzajúcich úverov a následným splácaním v splátkach, no je nečestné, ak sa zneužije kontraktačná situácia s cieľom zabezpečiť uhradenie finančných prostriedkov veriteľovi, na ktoré nemá zákonný nárok. Takéto praktiky sú zakázané a žalobca

nemôže počítať so súdnou ochranou nečestného konania. V tomto smere odvolací súd ďalej poukazyval, že dobré mravy, resp. konanie v rozpore s dobrými mravmi našlo svoje pozitívno-právne vymedzenie podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Takýmto spôsobom tak sa žalobca môže snažiť aj v tomto prípade zabezpečiť si zaplatenie finančných prostriedkov zo strany žalovanej, na ktoré mu nárok nevznikol, a preto ide o nekalú obchodnú praktiku.

71. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je súd toho názoru, že žalobca nepreukázal, čo bolo predmetom zmlúv o úvere uzatvorených dňa 23.12.2013 a 12.11.2013, a teda či skutočne záväzky žalovanej voči žalobcovi v deklarovanej výške v roku 2017 existovali a či v rámci vyčíslenia týchto záväzkov si žalobca voči žalovanej neuplatňoval aj nároky z neprijateľných zmluvných podmienok. Keďže medzi stranami sporu došlo k uzatvoreniu dohody o započítaní pohľadávok, je tiež zrejmé, že výška dohodnutého úveru vo výške 2350 eur žalovanej ani nebola reálne vyplatená a vzhľadom na praktiky žalobcu nie je teda zrejmé, či čiastka, ktorá je vyčíslená na sumu 2350 eur ako zostatok záväzkov zo zmlúv o úvere z roku 2013 je sumou dôvodnou a oprávnenou z predchádzajúcich vzťahov. Ako vyplýva z článku 6 odsek 1 Smernice Rady č. 2005/29 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá alebo akýmkoľvek spôsobom, vrátane celkového prevedenia uvádza do omylu alebo je spôsobilá viesť do omylu priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k jednému alebo k viacerým prvkom vymenovaným v tomto článku 6 ods. 1, pričom v oboch prípadoch zapríčiňuje alebo je spôsobilá zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Súd poukazuje, že je logické a pochopiteľné, že spotrebiteľia vítajú možnosť splácať dlh formou refinancovania predchádzajúcich úverov a následným splácaním v splátkach, no je nečestné, ak sa zneužije kontraktčná situácia s cieľom zabezpečiť uhradenie finančných prostriedkov veriteľovi, na ktoré nemá zákonný nárok. Takéto praktiky sú zakázané a žalobca nemôže počítať so súdnou ochranou nečestného konania. V tomto smere súd poukazuje, že dobré mravy, resp. konanie v rozpore s dobrými mravmi našlo svoje pozitívno-právne vymedzenie podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Takýmto spôsobom tak sa žalobca môže snažiť aj v tomto prípade zabezpečiť si zaplatenie finančných prostriedkov zo strany žalovanej, na ktoré mu nárok nevznikol, a preto ide o nekalú obchodnú praktiku.

72. Keďže žalobca v danej právnej veci nepreukázal, či záväzky žalovanej započítavané v Dohode o započítaní ku dňu započítania 05.12.2017 skutočne vo výške 2350 eur existovali, súd je toho názoru, že neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu ku všetkým ním uvádzaným tvrdeniam, najmä čo do existencie výšky nároku žalobcu voči žalovanej, a preto súd žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

73. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania nevznikol na rozdiel od úspešnej žalovanej, ktorej však žiadne trovy konania vzhľadom na jej procesnú pasivitu nevznikli, čo súd vzhliadol ako dôvod hodný osobitného zreteľa, preto procesne úspešnej žalovanej nepriznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.